

BULLETIN

SINCLAIR
GEBRUIKERSGROEP
GRONINGEN/ASSEN

28

februari

5e HSSD in

HOUTEN

10.00 - 15.30

Zie pag. 11

12, 13, 14

15

150

150

15e jaargang nr 2

februari '98

SGG BULLETIN

IMPRESSUM

VOORZITTER/
PENNINGMEESTER/
VERHUUR:
Jan Arends
Heiligelaan 66
9636 CP Zuidbroek
tel: 0598 - 452247

Giro 5965342 t.n.v.
rekening SGG,
ZUIDBROEK.

SECRETARIS:
Martin den Hollander
Numero Dertien 8
9644 TV Veendam
tel: 0597 - 645474

VICE VOORZITTER/
VICE SECRETARIS:
Roelof Koning
Selwenderstraat 26
9717 GK Groningen
tel: 050 - 3124298

VICE PENNINGMEESTER/
MATERIAAL COMMISSARIS:
Coen Ballintijn
B. Boermalaan 7
9765 AP Paterswolde
tel: 050 - 3091482

BESTUURSLEDEN:
mevr. F. Elstrodt
Rudy Biesma
Tonny Stap

Het lidmaatschap van onze gebruikersgroep bedraagt per kalenderjaar (jan-dec):
f 20,00 voor personen tot en met 17 jaar
en f 30,00 voor personen van 18 jaar en ouder.
De data van de SGG-bijeenkomsten (10 per jaar), staan in elk SGG-BULLETIN op de
'2 na laatste' pagina vermeld.

De SGG-club-diskettes zijn in de volgende formaten verkrijgbaar:
3.5 inch 40 tracks SS (OPUS) en 3.5 inch 80 tracks DS (DISCiPLE).
Ze kosten: f 5,00, uitgezonderd "Tw3 DTP", die is f 10,00.
en "RWMS-DOS", die is f 7,50.
Verzendkosten f 2,50 per stuk, f 3,00 bij meer.

*U kunt lid worden van de SGG
DOOR U OP TE GEVEN BIJ DE PENNINGMEESTER.*

Het SGG-BULLETIN is een uitgave van de Sinclair gebruikersgroep Groningen/Assen.
Het geeft naast verenigingsnieuws, veel informatie over en voor de SINCLAIR en
SAM computers (Hardware, software, programma's, aanpassingen, uitbreidingen enz.)
Het SGG-Bulletin verschijnt 10 keer per jaar. (elke maand, met in juni en sept
gecombineerde juni/juli en aug/sept nummers).

De redactie is er trots op dat het blad nog steeds bijna volledig op de Spectrum
gemaakt word! Dit met behulp van Tasword III en een eigen DTP-programma.

Artikelen, listings, illustraties en andere inzendingen zijn voor de
verantwoordelijkheid van de inzender. De 'Type in' programma's zijn soms getest
maar ook dan niet gegarandeerd zonder fouten.

De gepubliceerde programma's worden meestal ook op clubdiskettes uitgebracht.

Overname van artikelen, illustraties en andere publicaties zijn uitsluitend
toegestaan met toestemming van de redactie en/of auteur.

De leden krijgen het SGG-BULLETIN gratis. Nabestelde oudere nummers tegen
kostprijs (copy+porto).

Niet-leden: Losse nummers f 4,00 . (nabestellen van oudere nummers á f 4,00).

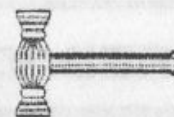
Advertentiekosten (Sgg-tjes) voor niet-leden f 5,00.

*N.B. Als u een diskette/tape met kopij/software instuurt, vermeldt hierop dan
a.u.b. duidelijk uw eigen adres, zodat bij beschadiging van de enveloppe, de
diskette/tape weer bij de afzender terugkomt.*

SGG BULLETIN

VOORZITTER / INHOUD

Hallo Allemaal ,

De lange bijeenkomst op 24 januari was best weer gezellig. Er werd gewerkt met de emulator, de Sam, de Opus met en zonder harde schijf, de PC en de Disciple. Dus eigenlijk voor elk wat wils. De opkomst viel daarom best een beetje tegen. Behalve de normale harde kern was er slechts een ander lid, die de moeite had genomen naar Groningen af te reizen.

Toch blijven we het gebruik van de Spectrum stimuleren en zal de lange dag in mei, met de algemene ledenvergadering, gewoon doorgaan. Het zou fijn zijn u daar ook te ontmoeten.

Voor diegenen die toch wel bij het Sinclair gebeuren betrokken willen blijven is er op 28 februari een ontmoetingsdag in Houten. Aanvang 10.00 uur (Zie ook pag 11, 12, 13, 14 en 15).

Op de adreslabel van het Bulletin staat naast de naam en adresvermelding ook contributie en een jaartal. Staat daar nog 1997 dan bent u of vergeten de contributie te betalen of u wilt het lidmaatschap niet meer verlengen. Wanneer de contributie voor het verzenden van het maartnummer niet is voldaan, dan wordt u geacht geen lid meer te willen blijven.

Graag tot ziens, met vr. gr.,

Jan Arends

In dit nummer:	auteur	blz.
- Coverscreen: 5e HSSd HOUTEN	-- Impressum :	2
- Redactioneel & laatste nieuws	: Jwk + J. Koelman	4
- SAM: de DOS variabelen	: Flora Elstrodt	5
- Reactie is ook actie: De agenda van ...	: Ger Groothuis	7
- SAM Harddisk Interface: in het Nederlands: vert:	: R. Biesma	9
- De 5e Hollandse Sinclair en Sam dag	: HCC-sgg + SGG-G/A	11
- Routes en plattegrond: Houten	: HCC-kantoor	12
- Grote uitverkoop tijdens 5e HSSd & Sinclair Magic:	: RR	14
- Afscheid van een Spectrummer	: Ronald Raaijen	16
- If only we Knew it Then	: Alch News	17
- ?????????????????????	: Johan Koning	19
- 4e Northern Sinclair Show, Wetherby	: Engeland	20
- Bijeenkomsten: SGG / HCC / Rijswijk	:	22
- Reparatie adres	: Austermuhle / Rennefeld	22
- Internet Sites, Handel, besteladressen Z80-emulator:		23

Sluitingsdatum copy:

Februari nummer: 24 Januari

Maart nummer: 28 Februari

REDACTIE ADRES: Johan Koning, Mieden 6, 9866 TM LUTJEGAST. tel: 0594 - 612807

REDACTIONEEL & LAATSTE NIEUWS

In dit nummer veel aandacht voor de Sam, wordt op verzoek de vertaling van het artikel van vorige maand nog geplaatst, het geen natuurlijk ook leuk is voor degene die veel tijd in het vertalen heeft gestoken. Daarnaast natuurlijk ook (veel) aandacht voor de 5e Hollandse Sinclair en Sam dag in Houten. En ook voor Ronald Raaijen is er dit keer veel ruimte besteed. Alle drie zaken die het verdienen lijkt me.

NEWS IN KÜRZE

ZX-Team Treffen

Vom 20.02.98 bis 22.02.98 (hoffentlich erscheint diese Ausgabe vorher) findet wieder ein Treffen der 81er Fans in Ebersberg statt. Das ganze ist in einer Art Feriensiedlung, wo der Veranstalter Wohnung für alle die verbindlich kommen anmietet. Die Adresse dort ist: Schmitt, Hauental 2, D-36157 Ebersburg-Ebersberg. Tel.: 06656/1663.

Für nähere Infos könnt ihr auch Peter Liebert-Adelt kontaktieren, Lützowstr. 3, 38102 Braunschweig. Tel.: 0531/342238 ab 21.00 Uhr.

Voor geïnteresseerden voor het Keyboard Proface Interface, hier het adres van SINTECH:

SINTECH,
Gastackerstrasse 23,
70794 Filderstadt.
GERMANY.

*****

Dan wat ander nieuws, schreef ik in het december-nummer dat ik problemen met SNAPSHOTS had, die de Z80-emulator in 'kale' Spectrum-mode zetten. Terwijl ik ze juist in Spectrum-Disciple (of +D)-mode moest hebben om ze naar Disciple/+D diskettes te kunnen SAVen. Kreeg ik per kerende post een diskette van Johan Koelman met daarop een schitterend programma.

Dit programma "SNAP2DIS" genaamd maakt van een kale 48K-SNAP een 48K-met +D-SNAP, en ook van een kale 128K-SNAP kan het programma een 128K-met +D-SNAP maken.

Johan heel erg bedankt!

Nog meer nieuws op het Emulatie front, er wordt op het ogenblik gewerkt aan een programma dat van de Shareware-versie van de Z80-emulator, die niet de Disciple/+D emulatie mogelijkheid geeft (met nadruk op geeft), door middel van enkele simpele POKES en Z80-emulator maken kan waarbij het emuleren van +D/Disciple wel mogelijk wordt. Natuurlijk dient u dan wel zelf de +D/Disciple-ROM op disk te hebben.

SAM: DE DOSVARIABELEN

Verleden maand vertelde ik over de Harddisk voor de SAM met BDOS en de nieuwe commando's, we gaan nu de DOSVARIABELEN beschrijven.

DVAR BYTES

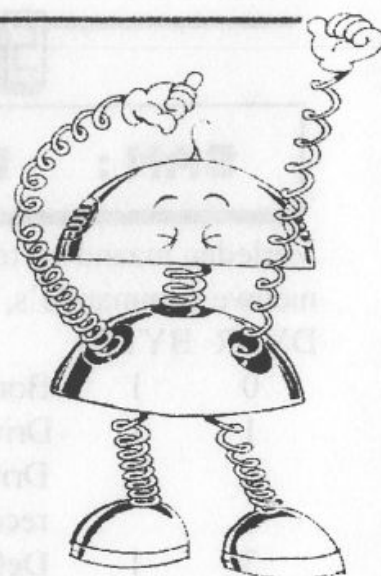
0	1	Border mask 0 = no border change, 1-7 border changed
1	1	Drive 1 data (normaly 208 for 2*80 tracks)
2	1	Drive 2 data (208 if hard drive connected may or less if last record is selected)
3	1	Default device chr. Set when BDOS has been booted
4	1	Default device no. Set when BDOS has been booted
5	1	Space replacement character (DIR).
6	1	Drive data last record available.
7	1	Version number /10 -10 (version 1.1 = 1)
8	1	Hard drive base sector of current record
9	1	Hard drive number of sectors per track + 1
10	1	Hard drive base head of current record
11	1	Hard drive number of heads
12	2	Hard drive base cylinder of current record
14	2	Hard drive number of cylinders
16	2	Hard drive heads * hard drive sectors
18	2	Total number of sectors on hard drive MOD 65536
20	1	Total number of sectors on hard drive / 65536
21	2	Number of reserved sectors on hard drive for BOOT sectors and RECORD list. Equal to $\text{INT}((\text{records}+63)/32)$
23	2	Total number of records available
25	2	current record selected. May be DPOKEd manually to select a record. The write protect status of a record is not updated if this DVAR is DPOKEd.
27	1	Write protect status of current record. Note only updated if a record is selected using the RECORD command.
28	2	Temporarily record number
30	2	Alternative record number
32	2	Reserved
33	1	Reserved
34	1	Harddisk select (&AO Master / &BO slave)

vervolg pagina 5.

DVAR BYTES

35	3	Call this dvar to re initialize Master / Slave Harddisk. RECORD 1 :POKE DVAR 34,&B0: CALL DVAR 35 to use a Slave harddisk
38	1	Date flag bit 0 = 1 Prints dates on a detailed directory in screen mode 3
39	1	Day DVARs 39/43 are used to date stamp a file if day
40	1	Month $\diamond 0$. All values are decimal.
41	1	Year
42	1	Hour
43	1	Minutes

En als slot HEET van de SAM, by Edwin Blink.

== ZX FILES and SNAPSHOTS ==

BDOS 1.2 will copy ZX files including SNAPSHOTS correctly.

Also BDOS prevents ZX files to be in the first directory entry (the one starting with number one in a detailed directory).

The first directory entry holds part of the disk/record name at the same place as ZX files info (As with masterdos. However masterdos allows ZX files to be in the first directory entry).

Snapshots.

Loading 48K Snapshots work as with SAMDOS/MASTERDOS.

Before loading them the emulator files 'skelt.bin' and 'snapt.bin' must be loaded in memory before loading a snapshot.

Use LOAD n to load a SNAPSHOT.

When the break button is pressed while a SNAPSHOT is running the border will change and waiting to press one of the following keys to be pressed:

2 = return to SNAPSHOT.

3 = Save screen to D1 or to D2 if 'SHIFT' pressed.

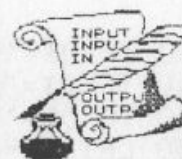
4 = Save SNAPSHOT to D1 or to D2 if 'SHIFT' is pressed.

X = Return to SAM basic.

ENTER = CALL MODE 1 in basic to return to the SNAPSHOT again.

A ZX file with corrupted file info will be corrected by BDOS when copied.

REACTIE IS OOK ACTIE

Lezers rubriek

Beste clubleden,

Tijdens de Kerstdagen dacht ik een beetje tijd te hebben om weer eens iets op de Spectrum te doen. Een mooie gelegenheid leek het mij om een agenda programma, dat gepubliceerd was in de SINCLAIR GIDS, over te typen.

Het was een kalender/agenda programma voor het jaar 1988. De juiste datum dacht ik te kunnen krijgen door daar waar 88 stond 98 in te typen en dan na runnen van het programma te zien of de datums kloppen met de dagen.

Maar wie schets mijn verbazing als het programma bij het runnen niet 365 dagen aan het jaar toekent, maar doortelt tot het programma zelf een (tweede) fout opmerkt en stopt met foutmelding "3 subscript wrong, 3014.1"

Dit treedt op na het aanmaken van 763 dagen.

Wie kan mij verder helpen?

De originle listing staat in SINCLARGIDS ZOMERSPECIAL zomer 1988 pagina 19, en het programma is gemaakt door F. Schinkel. Hieronder vindt u de Listing van het programma (zoals de redactie die op diskette opgestuurd kreeg!!)

Vriendelijke groeten,

G.Groothuis, Grave

Listing: Agenda generator

```

1 GO SUB 9: GO TO 100
9 LET datum=880100: LET O$="donderdag": LET V=10: DIM A$(2630
0): DIM V$(12,10): POKE 23730,255: POKE 2371,255
10 LET V$(1)="datum": LET V$(2)="dag": LET V$(3)="08-12": LET
V$(4)="12-15": LET V$(5)="15-18": LET V$(6)="18-20": LET V$
(7)="20-22": LET V$(8)="22-24": LET V$(9)="24-": LET V$(10)
="algemeen": LET R1=0: LET P=1: LET N$="AGENDA98": RETURN
100 CLS : PRINT AT 0,4;"Generator Agenda 1988": PRINT AT 10,0
;"dagen:0"
110 GO SUB 3000: GO SUB 2300: STOP
1000 IF datum=880131 THEN LET datum=980200
1010 IF datum=880229 THEN LET datum=980300
1020 IF datum=880331 THEN LET dtum=980400
1030 IF datum=880430 THEN LET datum=980500
1040 IF datum=880531 THEN LET datum=980600
1050 IF datum=880630 THEN LET datum=980700
1060 IF datum=880731 THEN LET datum=980800
1070 IF datum=880831 THEN LET datum=980900
1080 IF datum=880930 THEN LET datum=981000
1090 IF datum=881031 THEN LET datum=981100
1100 IF datum=881130 THEN LET datum=981200
1110 RETURN
2000 IF O$="maandag" THEN LET K$="dinsdag"
2010 IF O$="dinsdag" THEN LET K$="woensdag"
2020 IF O$="woensdag" THEN LET K$="donderdag"
2025 IF O$="donderdag" THEN LET K$="vrijdag"

```

SGG BULLETIN

```
2030 IF O$="vrijdag" THEN LET K$="zaterdag"
2040 IF O$="zaterdag" THEN LET K$="zondag"
2050 IF O$="zondag" THEN LET K$="maandag"
2060 LET O$=K$: RETURN
2300 GO SUB 4800: CLS : PRINT " "; "BEWAREN (saven)": PRINT " "va
n";N$: LET N$=N$+ CHR$ 129: LET A$(1)=A$(1): SAVE *1;N$
CODE ( PEEK 23629+256* PEEK 23630),P: LET N$( LEN N$)= CHR$
130: SAVE *1;N$ DATA V$(): LET N$=N$( TO LEN N$-1)
2310 RETURN
3000 REM ** file aanmaken **
3005 LET Z2=P: LET A$(Z2+1)= CHR$ (V+1): LET A=1: LET P=P+V
3009 IF A=1 THEN GO SUB 1000: LET datum=datum+1: LET K$= STR$ d
atum: LET K$=K$(1 TO 2)+"-"+K$(3 TO 4)+"-"+K$(5 TO 6): IF d
atum=881232 THEN LET K$= CHR$ 226
3010 IF A=2 THEN GO SUB 2000
3011 IF LEN K$=0 THEN LET K$=" "
3012 IF CODE K$(1)=226 THEN GO TO 3100
3014 LET A$(P+1 TO P+ LEN K$)=K$: LET P=P+ LEN K$: IF A<V THEN
LET A$(Z2+A+1)= CHR$ ( LEN K$+ CODE A$(Z2+A)): GO TO 3020
3019 LET A$(Z2)= CHR$ ( LEN K$+ CODE A$(Z2+A))
3020 LET K$="": LET A=A+1: IF A <= V THEN GO TO 3010
3030 LET R1=R1+1: PRINT AT 10,7: STR$ R1: LET P=P+1: GO TO 3005
3100 REM ** afsluiten invoer **
3110 LET P=Z2
3120 RETURN
4000 REM *****
4010 REM *****
4800 REM * variabelen meesaven *
4810 LET L$= STR$ R1: FOR A=1 TO LEN L$: LET V$(12,A)=L$(A):
NEXT A: LET L$= STR$ P: FOR A=1 TO LEN L$: LET V$(12,11-A)
1$(A): NEXT A
4820 RETURN
*****
```

Hallo Gert,

Zoals je ziet heb ik je vraag en de Listing geplaatst, met het idee dat dat voor de lezers misschien een aansporing zou zijn om eens te reageren, zodat ik dan nog meer kopij zou krijgen.

Ondertussen heb ik echter gevolg gegeven aan je tweede verzoek en er zelf ook al even naar gekeken.

Ik had het programma al gerUN(D?)t voordat ik bovenstaande tekstfile gelezen had, en me dus erg verbaasd over dat wel eindeloos lange jaar.

Bij een blik in de listing viel me in regel 9 al direct iets vreemds op, nl POKE 2371,255, het leek me logisch dat dat POKE 23731,255 moest zijn, hetgeen echter niet de oplossing brengt.

Uiteindelijk heb ik de andere fouten ook kunnen vinden. Nu wil jij natuurlijk graag de oplossing hebben, terwijl de andere lezers dat natuurlijk zelf graag willen uitpluizen. Daarom heb ik de oplossing ergens in het Bulletin geplaatst. Voor jou geldt dus even zoeken, voor de anderen heb ik ook een tip. Je hebt de originele listing niet nodig, gewoon zorgvuldig lezen!. JWK.

OP VERZOEK: IN 'T NEDERLANDS

Overgenomen uit:

SPC Ausgabe 94 Oktober 1997

Vertaald door Rudy Biesma

Eindelijk: De SAM Emulator voor DOS

Ik en een aantal andere mensen met mij, hebben veel plezier gehad met de Speccy emulator 'Z80' voor de PC, een heel geweldig ding. Voor de SAM is er ook een emulator voor de PC, die werkt echter alleen maar onder Linux (of andere Unix systemen). Er zijn maar weinig mensen die Linux op hun PC hebben en omdat ik dat ook niet had, was de weg naar de SAM emulator ook voor mij - helaas - gesloten.

Nu is er echter op het Internet een DOS-versie van deze emulator, die op elke PC zou moeten werken. Ik heb hem opgehaald en getest. De auteur "waarschuwt", het is nog een 'Alfa' testversie, waarbij nog een aantal dingen nog niet functioneren en dergelijke. Toch ben ik met het testen begonnen. Ik was verbaasd: Als dit de 'Alfa' testversie is, dan kan ik nauwelijks op de uiteindelijke versie wachten, deze testversie is al echt goed. Bijna alles wat ik probeerde, doet het en ik had werkelijk het idee dat ik aan een SAM zat te werken en niet aan een PC. Ik heb spellen, SAM-supplements, Fred's en utilities uitgeprobeerd zoals bijvoorbeeld FLASH, DRIVER enz. Ondanks de beperkingen, wat loopt, loopt verbazingwekkend goed.

SIMCOUPE is een eenvoudig '.exe' file. Daarbij worden kopieën van de beide SAM 16k ROM gebieden, ROM0 en ROM1, (met dank aan Andy Wright) geleverd. De emulator kan men eenvoudig opstarten door 'simcoupe' in te tikken en de 'OK'-melding te bevestigen. En dan begint het al met een kleurwisseling op het scherm en het eindigt met het bekende eerste SAM-beeld met de 16 kleurstrepen en de SAM COUPE copyright melding. 'SIMCOUPE' werkt onder DOS of in een WINDOWS 95 venster, maar niet in een oudere WINDOWS 3.1 of NT venster. SIMCOUPE kan helaas nog geen SAM schijven lezen, maar gebruikt in plaats hiervan 780kB 'images' van SAM schijven (daarover zo meer). In plaats van, zoals bij de SAM, een disk in drive 1 of 2 te steken, toets men 'F6' en selecteerd een image file voor drive 1 of 2. Door het intikken van 'Boot' boot men nu het geselecteerde image file van de gekozen drive zoals bij een echte disk, met als enige verschil dat de komplette inhoud van een disk gelezen werd. Als je bijvoorbeeld een image van 'FRED97' geselecteerd en geboot hebt, krijg je een precieze sektor voor sektor kopie van de disk en verschijnt het laadscherm van FRED97 op de monitor. Elke verdere operatie is gelijk aan het laden van een disk.

De vraag is nu, hoe genereer je zo'n image file van een SAM schijf? Hiervoor hebben we een ander programma nodig met de veelzeggende naam 'SAMDISK'. Dit programma is in staat om met 10 sectoren geformatteerde SAM schijven op de PC te lezen. Dus nog een keer het Internet op en SAMDISK halen. Het programma loopt op de PC, leest een SAM schijf in en schrijft een kopie daarvan in een file dat als image file probleemloos door SIMCOUPE gebruikt kan worden.

De tweede vraag is: Wat werkt en wat niet? Er wordt een 512 kB SAM geëmuleerd met tot 4 MB extern geheugen (Ramdisks functioneren gewoon met Masterdos). Alle 4 beeldschermmodi worden ondersteund. Nog niet geëmuleerd worden de soundchip, de parallelle of de seriële poort voor de printer en dergelijke. De soundchip-emulatie wordt echter binnenkort verwacht en hopelijk ook de printerpoort ondersteuning. De SAM muis wordt geëmuleerd, ik kon echter die van mij niet aan de praat krijgen, het was wel mogelijk om bij veel programma's de cursortoetsen te gebruiken.

Het enige programma dat bij mij (tot op heden) niet loopt, is 'MASTERBASIC'. Jammer, ik gebruik het heel vaak en daarom heb ik het ook aan de auteur gemeld en hoop dat het probleem opgelost wordt. Als pluspunt kan men ook een Spectrum emuleren, dit werkt, maar omdat ik voor de Spectrum de 'Z80 emulator' gebruik, heb ik dat niet uitvoerig getest.

Het klinkt allemaal heel positief maar er is wel een maar bij: je hebt een vrij snelle PC nodig. Op mijn 100MHz Pentium loopt de emulatie met ca. 110% bijna ideaal. Maar op mijn 25MHz 386 Notebook bereik ik slechts 7%, dat is zo langzaam dat het onbruikbaar is. Ik denk dat men minstens een Pentium of een hele snelle 486 nodig heeft om van deze emulator te genieten. Voor mij is het plezierig om aan de 'SAM' te kunnen werken als ik niet thuis ben en ALLEEN een PC voor me heb.

Ian D. Spencer

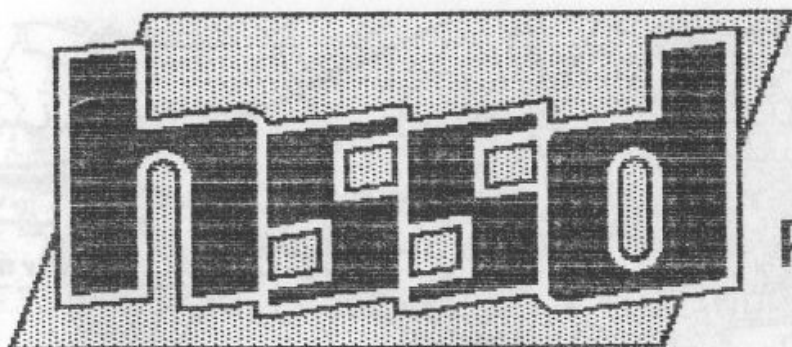
Bij Ians artikel wil ik nog het volgende opmerken: Ook ik heb mij vol nieuwsgierigheid op deze emulator gestort. Op onze 70MHz Peacock 486 loopt hij volgens schatting met 90%, snel genoeg om er plezier aan te beleven. Het probleem met de muis heb ik niet. Met 'F5' "toggle" ik tussen toetsenbord en (PC-)muis, werkt fantastisch.

Ook het maken van een image file geeft geen problemen. Het moet ook mogelijk zijn om met 'SAMDISK' een image op een door de SAM geformatteerde schijf terug te kunnen laden. Dit is mij tot nu toe nog niet gelukt.

Al met al moet ik zeggen dat de emulator, zodra de "kleinigheden" opgelost zijn, een echt alternatief voor SAM gebruikers "buiten huis" zal zijn, net als vele Speccy-gebruikers de Lunter-emulator (stiekem) of het werk geïnstalleerd hebben.

Wo van het WoMo-team

PRESS RELEASE

de 5e Hollandse SINCLAIR & SAM Dag

De HCC-Sinclair-gg en de Sinclair Gebruikersgroep Groningen/ Assen organiseren voor de vijfde maal een gezamenlijke meeting voor **alle Sinclair en Sam users**.

Dus ook de gebruikers van de ZX81, de QL, de Sinclair 88 en/of PC met emulator zijn van harte welkom!

De datum van deze grote meeting is:

zaterdag 28 februari 1998.

De meeting vindt plaats in de zaal in het HCC-Hoofdkantoor in HOUTEN, een plaats plusminus 15 km ten Zuiden van Utrecht (Neder-land). Adres: **de Molen 24**

Tijd: 10.00 - 15.30 uur.

De toegang is gratis (Entry is free).

Wat kunt u zoal verwachten:

Natuurlijk zullen de beide Nederlandse Sinclair gebruikers-groepen door bestuursleden vertegenwoordigd zijn.

Maar ook zult u kennis kunnen maken met veel andere bekende mensen uit de Nederlandse Sinclair en Sam scene, en niet te vergeten leden van buitenlandse User clubs en magazines, b.v. het WoMO-team van de Spectrum Profi Club uit Duitsland, en mogelijk ook de mensen van het ZX81-team.

Ook op het gebied van Software en Hardware zal er weer veel te zien en te koop zijn.

Zoekt u nog (tweede handse) software, hardware, boeken of tijdschriften of wilt u iets verkopen / weggeven loop dan eens langs bij T.A.P. Molenaar, Fred Vink, Ronald Raaijen, Jean Austermuhle, of Johan Koning.

Wilt u iets meer weten over speciale onderwerpen dan zijn er meestal voldoende experts aanwezig om om vragen te kunnen beantwoorden.

B.v. SAM: Robert v/d Veeke en Wolfgang Haller (WOMO-team)

ZX81-emulator: Johan Koelman

Hardware aan de Spectrum: Roelof Koning

Reparaties: Jean Austermuhle en Peter Rennefeld

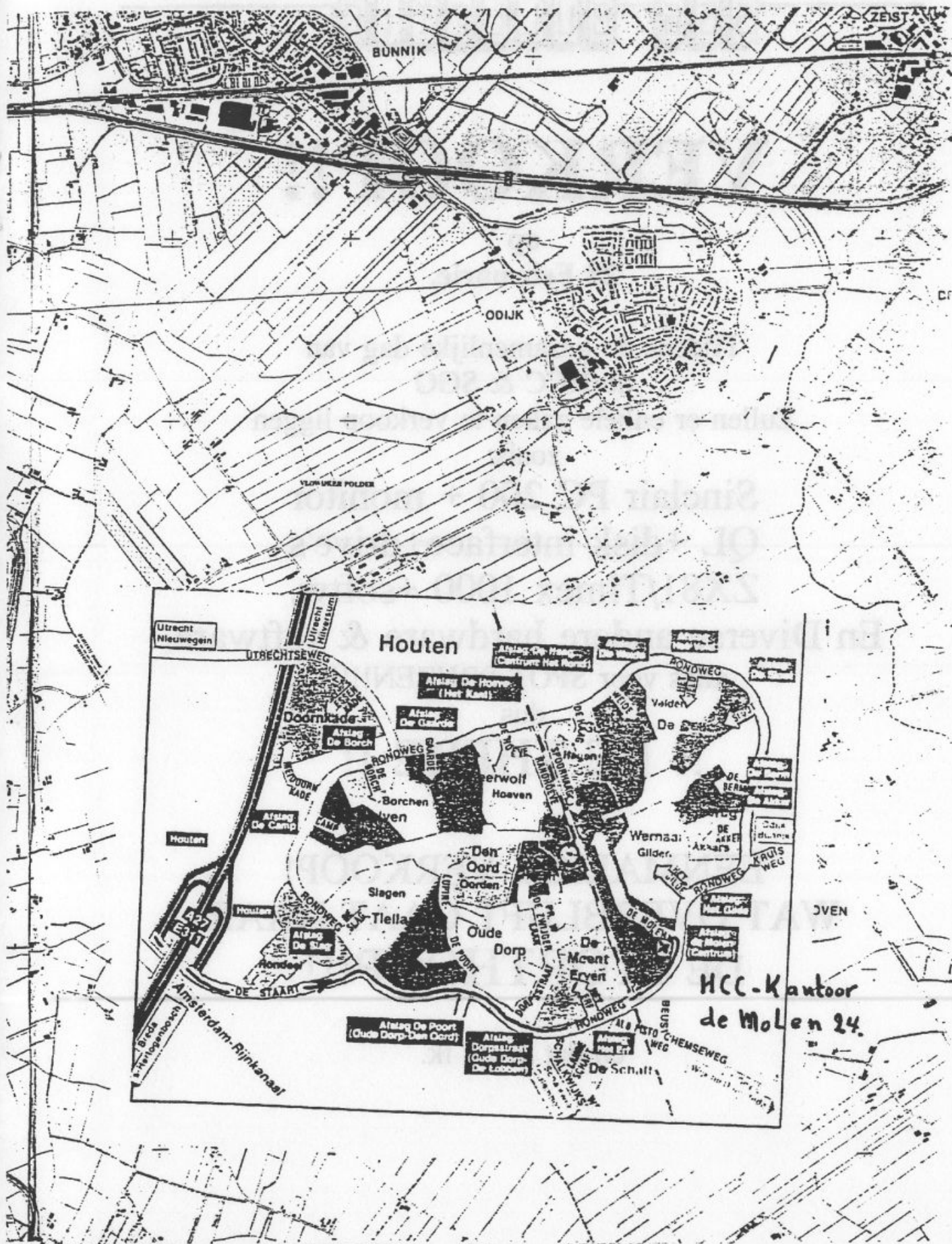
CD's met software voor de emulator: Ronald Raaijen

Dit zijn slechts enkele namen uit een veel grotere rij, en natuurlijk kunt u ook bij de aanwezige bestuurleden (met Hssd-button) aankloppen met uw vragen, opmerkingen en voorstellen.

Al met al een dag om niet te missen !!

VERKOOP!!

**op
28 Februarie.**

Tijdens de gezamenlijke dag van
de HCC & SGG
Zullen er enkele zaken te verkoop liggen
zoals:

**Sinclair PC 200 + monitor
QL +disk interface+drive's
ZX81/Timex 1000 +softw.**

**En Diverse andere hardware & software.
alles voor SPOT PRIJZEN!!!!
dus**

!! BE THERE !!

**EENMALIGE VERKOOP!
WAT OVERBLIJFT GAAT NAAR
DE STORTHOOP!!!**

en dat meen ik.

Hallo Sinclair gebruikers.

Sinclair Magic biedt U de service om op
28 FEBRUARIE
te **HOUTEN**

gebruik te maken van een zeer groot archief
van Spectrum software!
Hier kunt U software krijgen voor de diverse
Spectrum Emulators.

en natuurlijk zijn er ook de menu's programma's
Spectrum Games Database.

&

ZX-Rainbow te verkrijgen.

!!NIEUW!!
ZX-EDITOR
voorPC.

SINCLAIR MAGIC.

R.Raijen

Hazepad. 5

8309.AX. Tollebeek.

Tel: 0527 651603

E-mail: compuron@noord.bart.nl

SINCLAIR

MAGIC!

AFSCHEID VAN EEN SPECTRUMMER

Afscheid nemen doet altijd een beetje pijn, dus ook zo nu .
Helaas gaat het met het Spectrum gebeuren niet zo geweldig meer.
Dit zowel in eigen land als ook in Duitsland & Engeland.
De clubs klagen over gebrek aan kopy en weinig belangstelling in
het club-gebeuren. Natuurlijk zijn er enkele die-hearts, en die
zullen er ook nog wel een poosje blijven.
Helaas is er de tendens dat een ieder maar weer wat voor zich
zelf aan het doen is, in plaats van dat men Gezamenlijk! bezig
is.

Ook krijgen we te maken met veranderende prioriteiten, een
groot aantal Spectrummers heeft ook een PC staan.
En al met al daar kan je ook best leuke dingen mee doen!, en hij
is Technisch wat moderner dan een Spectrum.

Gelukkig is er op het Internet nog wel wat aandacht voor onze
Spectrum, al lijkt dit ook aan het teruglopen.
Ook hier echter is eigenlijk een ieder voor zich zelf bezig met
de vele Spectrum emulators.

Om eerlijk te zijn gaat dit voor mij zelf ook op, de meeste tijd
die ik de laatste tijd aan/voor de Spectrum besteedde is
opgegaan aan het samenstellen van een zo compleet mogelijk
Sinclair Software Archief! En daar ging erg veel tijd aan op kan
ik U vertellen. Helaas is dit ook bij mij ten kostte van andere
hobbies gegaan. En daar komt van af nu een einde aan!

De komende tijden zal ik meer tijd geven aan mijn muziek
verzameling, deze moet nodig bijgewerkt en (opnieuw) ge-archi-
veerd worden.

Ooit kocht ik de Speccie voor dit doel, maar na een paar
maanden zag ik wel in dat het geheugen niet groot genoeg was
voor het bijhouden van mijn duizenden opnames.

Gelukkig brengt nu Hopelijk de PC uitkomst, mits er goede
programmatuur voor is, die aan mijn wensen voldoet (iets als
Masterfile!). (Is NeoBook misschien iets voor je? Johan)

Natuurlijk gaat het archiveren van het Spectrum gebeuren door!
Zoals de CD-Rom, de +D programma's, het verzamelen van Tapes &
Tijdschriften. Alleen op een wat lager pitje.

Het schrijven van artikelen stopt volledig, al valt er nog
best nog wel wat te schrijven over ons hobby computertje.

Wie, oh Wie, staat er op en neemt de Fakkeltje over??

Het bezoeken van bijeenkomsten zal bijna geheel vervallen,
alleen de grote Europeesche meetings komen nog in aanmerking.

Bij deze bedank ik de weinige echt actieve Speccieërs die mij
geholpen hebben (en hopelijk nog blijven helpen) voor hun
bijdragen. (Johan - Roelof - Rudy - Wolfgang&Monica - Claus -
Bernhard - Manfred - Martyn)

Tot ziens maar.

Keep on speccying!

Ronald Raaijen.

IF WE ONLY KNEW THEN . . . .

I was lucky enough to pick up a small bundle of computer magazines from 1986-1987 a short time ago. The storage room above the Alchemist Research office has hundreds of magazines, dating back from 1981.

I don't know why I love collecting them, it's just one of those things. Seeing some of the articles, news, adverts and details of forthcoming releases is probably the next best thing to going back in time. You know what's going to happen, but it still intrigues you. I suppose it's akin to *(verwant aan, red)* an old film that's constantly re-run, or perhaps even the new trend to re-package old football matches.

But now that there are so many emulators for the PC, I'm not just restricted to Spectrum reviews, news and programs. I can now make use of the programs for Commodore 64, Amstrad CPC, BBC, Dragon and even Tandy machines. All of which had their strengths and although their operating systems may seem odd if you've only used a Spectrum, I don't think there's any better way to learn more about a machine.

There was an interesting article in Your Computer which actually enlightened me. Do you remember the MSX computer? Did you know that it was the brainchild of Bill 'Windows 95' Gates of Microsoft? Apparently, he was very passionate about having a standardised 8 bit computer, very much in the way that he standardised DOS in every PC. He found a Japanese manufacturer to create the machine, and many companies actually made variations of the same model: Sony and Toshiba were just two.

But, the machines reached the market with little software, were technically unimpressive and found themselves priced highly in a very volatile market which, at the time, changed from week to week. But, considering a PC is probably worth 20% of what it was one year ago, things haven't changed that much.

So, sadly, it was a flop. But, considering Bill Gates was only 32 when this happened, it's more of an achievement than others of that age have ever done, or will ever do!

When these magazines were published, it was the heyday of the Spectrum. What amazed me were the number of software houses advertising for programmers! In one magazine alone: Microprose, Hewson, US Gold and Incentive (they'd just announced a new programming system - FREESCAPE, and wanted programmers to work on it!).

The main articles in these magazines, YOUR COMPUTER and POPULAR COMPUTING WEEKLY, concerned the new Spectrum machines after the Amstrad takeover.

In the letters page of PCW, June 19 1987, Mr S. Hall of Leeds writes about the Spectrum +3: "At £230 it is overpriced. It is my opinion that the +3 will not sell, and the price will drop within one month of its launch"

One month later, the price was reduced to £199!

SGG BULLETIN

The cover of YOUR COMPUTER dated June 1986 showed a drawing of a Sinclair / Amstrad hybrid, made up of a Sinclair 128 but with an Amstrad tape deck bolted to the left hand side! It looked very impressive, and was not that far removed from the Spectrum +2, but it could have come from a sketch of the Sinclair Loki.

In PCW, June 87, our old friend ANDY PENNEL reviews the Spectrum +3. In his article, he correctly predicted the +2a:

"Interestingly the PCB has a connector on it for the +2's cassette cable, and looks the right size to fit into a +2 case. This opens up the potential for a +2.5, which would be a +3 with built in cassette interface and two disc drive sockets."

Ok, not spot on, but he did guess almost correct (only one drive socket, and it was known as the +2a).

Did you know that Andy also discovered the two hidden features of the machine, when you press a certain combination of keys from the test screen? He reveals that the key combination from the one which says "HELLO I'M A +3" in giant letters on the screen are actually the author's initials?

He also said:

- * "The +3 DOS section of ROM has over 4k unused in it, and shows a few inconsistencies - the word disc is generally with a 'c', but occasionally appears with a 'k'."
- * "At the lowest programmer level the hardware is similar to the +2A except for the disc controller and additional RAM banking capability. It is now possible to put RAM at the bottom of the memory map - the reason which has prevented any version of CP/M appearing on the Spectrum. Locomotive will be releasing CP/M Plus in the future, though the main problem will be the screen display - whether they choose a 40, 51, or 64 character display, it's unlikely to be particularly fast."

Spot on. The display used was slow and meant many programs would not display properly.

"If Amstrad had taken a look at the old Timex Spectrums they could have added a 512 pixel display mode to the ULA allowing a fast, clear 64 column display, but sadly they didn't."

It appears that the ULA has always been a weak point, as he also says:

"In the past, Sir Clive was paranoid about the number of pins on Sinclair ULAs - this is why the QL only has eight colours in medium resolution mode; there was another bit available in memory which allowed sixteen colours but no pins were left on the chip."

If we knew then what we know now, what would you do? If you could send a program back in time to 1982, what would you send?

*****

Met dank aan Alch News voor het ter beschikking stellen van dit artikel. All rights remain by Alchemist Research.

SGG BULLETIN

WIE ZOEKT ZAL VINDEN .....

OK, Gert, hier gaat 'ie dan.

De POKEs 23730 en 23731 plaatsen de Ramtop, hier dus op $255 + 255*256 = 65535$ volgens Bartjes. Is volgens mij voor dit programma op zich niet nodig, maar vermoedelijk wel als het in combinatie met het Database program van blz 16 gebruikt wordt.

Het vervangen van de '88' door '98' is inderdaad mogelijk, maar moet dan natuurlijk wel overal gebeuren! Dus in de regels 1000 t/m 1100 zowel vooraan als achteraan.

(De variabele datum geeft gewoon de datum aan, het getal 880100 is hier het jaar '88, de maand 01 (jan) en de dag 00. Foutje die 00? Nee want in het programma wordt het getal eerst nog met 1 verhoogd voordat het in een \$string opgeslagen wordt, dus dagnummer 01 !)

Na het doorlopen van 31 dagen 880131 (moet dus zijn 980131), springt de datum naar de tweede maand 980200. (regel 1010 !) Als daar echter nog 88xxxx staat als vlag voor het IF-statement dan zal die regel (net als de andere t/m 1100) nooit uitgevoerd worden. En ook de check in regel 3009 komt dan nooit aan bod.

Gauw dus even deze regels aangepast, en in regel 3009 bij het IF-statement het getal 881232 (jawel 1 dag meer dan 31 dec!) in 981232 verandert. En toen ging het eindelijk ..... nog steeds fout, Shift, shift gloeiende shift nog aan toe!

Dan maar een ander trucje, in regel 1110 even de Datum op het scherm laten printen (1110 PRINT at 12,3;datum: RETURN) en RUN. En zie daar de datum komt na zo'n 60 stappen keurig bij 980300 aan maar gaat iets later niet van 980331 naar 980400 toe.

BREAK, BREAK! en kijken in de listing, Hm, de getallen kloppen wel. Wat gaat (of is) er dan fout. In de uitgeprinte listing in dit nummer is het vrij snel te zien, maar bij een listing op je scherm wil je er nog wel eens overheen kijken. In regel 1020 staat na THEN LET dtum i.p.v. datum.

En ja hoor, nadat dit aangepast is, klopt na het opnieuw runnen de datum steeds, alleen ..... het jaar krijgt nog te veel dagen!

Wordt in regel 3009 K\$ misschien niet "STOP" gemaakt? Dus nog maar een check (1110 PRINT at 16,2;K\$: PAUSE 0: xxxx: RETURN) in regel 1110 gestopt, en wat blijkt K\$ wordt WEL "STOP".

Zou hij dan in regel 3012 niet goed herkend worden, even weer in de listing kijken. Och jee, ik zie (nu opeens wel) het al,

IF CODE K\$(1)=226 enz, moet IF CODE K\$(1)=226 zijn. Nog een keer RUNnen en ja hoor nu gaat alles blijkbaar zo als het hoort. Gauw regel 1110 (1110 RETURN) normaal maken.

Gelukkig, is dat programma ook weer klaar.

Nou nee, niet helemaal, 1988 was namelijk een schrikkeljaar, dus voor gewone jaren zou het in regel 1010 IF datum=980228 enz. moeten zijn. (Of volgend jaar 990228 !!)

Dan regel 9 xxxx LET o\$="donderdag" xxxx moet natuurlijk ook voor elk ander jaar aangepast worden! Ik heb niet afgeschrikt of dat Nieuwjaarsdag van het betreffende jaar dan wel Oudjaarsdag van het jaar daar voor moet zijn !

Als Laatste nog een aardigheidje als extraatje:

```
3030 LET R1=R1+1: LET R$=STR$ R1: PRINT AT 10,10-LEN R$;R1: LET  
P=P+1: GO TO 3005
```

Dit zet de teller net even leuker neer.

Johan.

Press Release

A date has been set for The Fourth Northern SAM & Spectrum Computer Show. The show will take place on:

Saturday 28th February 1998

Wetherby St James Church Hall. Church St, Off Bank St, Wetherby. West Yorkshire

This show will take place at the same venue as the previous NSSS shows, in Wetherby, a town situated between Leeds and York. A map with written directions, advice on public transport, and a list of places to stay are included in this pack.

Most of the major SAM & Spectrum companies will be expected to attend, as at the previous shows; Alchemist Research, Blitz Magazine, Format, Fred Publishing, Impact Software, Persona Marketing & Development, Quazar, Sintech and many more turned up. We are hoping for a similar, if not greater, attendance at this show.

Entry for the public will be charged at £1, with under 5's free. Unwaged/Pensioners, and under 14's pay only 50p. Advanced tickets are available now, which will guarantee entry without queueing.

The rental of a single stall will be £14*, for two stalls the price is £25*. This rental includes a table (approximately 5-6ft in length), and usage of wall sockets, of which there are many situated around the hall.

Publicity for this event is intense to say the least - advertisements in 8Bit, Format, Fred, Blitz, Crashed, Alchnews, and just about all other Spectrum/SAM publications. In addition, mentions have also gone out in SAM and Spectrum Newsgroups and Mailing lists on the Internet.

In addition an extensive mailshot has included promotional material for the show. The show will also be advertised in the local press as well as being featured in show guides in as many newsstand publications as possible. In addition to this the local Tourist Information bureaux and some local shops will be distributing leaflets and featuring posters. So as you can see, there should be no shortage of computer users or local custom on the day.

If you have any queries or would like more information, then please write, enclosing an SSAE, to:

NSSS, 32 Barleyfields Road, Wetherby, West Yorkshire, LS22 6PN

Thank you for taking the time to read this information, and we look forward to hearing from you very soon.

* If you are representing others unable to attend the show on their own behalf, a surcharge of £10 is made per each company represented.

FPD

Fountain PD Library

S.D Software

SATURN SOFTWARE

Flexibase
Services

QUAZAR
Surround
Sound

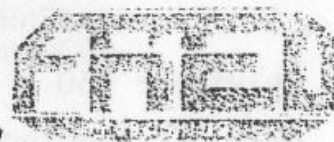
ZODIAC

SINTECH

Alchemist
Research

PERSONA

FORMAT

Who will you meet at the fourth Northern SAM & Spectrum Show? Incorporating 8-Bit Show

Just about everybody by the looks of things. Most major SAM & Spectrum companies have been invited, including **Alchemist Research**, **BLitz**, **Crashed**, **Format Publications**, **Fountain PD**, **Fred Publishing**, **Persona**, **Quazar**, .. and many more!

This show is a must for any SAM & Spectrum owner who wants to see the scene at first hands. There'll be exclusive new releases, special offers on software and hardware, opportunities to see works in progress, and some very special guests have been invited...

So don't miss out. Be there on the **28th February 1998**.

For more details, call George on 01937 583827 (after 6pm)
or fax (0161) 476 3377.

Or send an SSAE to NSSS, 32 Barleyfields Rd, Wetherby, W Yorkshire, LS22 6PN

BIJeenKOMSTEN

In het: RPV gebouw
RABENHAUPTSTRAAT 45
GRONINGEN
Telefoon: 050 - 5261379

DATA SGG-GRONINGEN/ASSEN :

** zaterdag	28 Februari	van 10.00 - 15.30 uur	HOUTEN !
zaterdag	28 maart	van 14.00 - 17.30 uur	
zaterdag	25 april	van 14.00 - 17.30 uur	
zaterdag	23 mei	van 10.00 - 16.30 uur	Ledenverg.!
zaterdag	20 Juni	van 14.00 - 17.30 uur	

N.B. De samen met de HCC-sgg te houden bijeenkomsten vallen dit jaar in Februari en September-of-Oktober.

HCC-sgg bijeenkomsten in 1998:

** zaterdag	28 februari	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN. **
zaterdag	?? april	van 10.00 - 15.30 uur	in BUNNIK.
zaterdag	30 mei	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN.
zaterdag	18 juli	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN.
** zaterdag	?? sept/okt	van 10.00 - 15.30 uur	in BUNNIK.
zaterdag	7 nov	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN.

In het Kantoorgebouw van de HCC: de Molen 24, te HOUTEN.

N.B. de data van april en sept/okt zijn nog niet bekend.

RIJSWIJK: Elke 2e en 4e woensdag van de maand, om 19.00 uur.

adres: "Bovenveen", Spinozalaan 310, VOORBURG.

BUITENLAND:

Pinkster-weekend 1998: SPC-treffen in Monchen-GladBach, Germany.

REPARATIE ADRES

Jean Austeruhle,
Sternwartstrasse 69,
D-40223 Dusseldorf,
GERMANY.
tel/fax: 02131-69733
off tel: 0211-395460

Peter Rennefeld
Genhodder 19
D-41179 Mondchengladbach
GERMANY

SGG BULLETIN

ADRESSEN / HANDEL

INTERNET SITE'S

Hier zijn nog enkele adressen voor Internet sites die de Spectrum ter harte gaan.

Claus Jahn, voor emulator's en de shell ZX Rainbow:
<http://www.geocities.com/SiliconValley/3909/index.html>

ZX-World het grootste archive voor games op Internet, en de shell SGD, van Martijn vd Heijde.
<http://www.void.demon.nl/spectrum.html>

ZX32 de emulator voor onder Windows 95.
<http://www.geocities.com/SiliconValley/Bay/9932/>

Spectrum/Sinclair hardware site.
<http://www.xsite.ltd.uk/PJ/index.html>

Sam Coupe emulator site.
http://www.hep.ucl.ac.uk/~ajs/simcoupe/simcoupe_screens.html

ZX-Team de club voor ZX81 mensen.
<http://home.t-online.de/home/p.liebert/zx-team.htm>

Informatie van u naar ons toe is van harte welkom. RR.

*****

IN- en VERKOOP van:

2e. handse apparatuur, boeken, handleidingen en/of software.

F.P. Vink, Zuiderkruis 49, Veenendaal. tel: 0318 - 550708 .

Z80 EMULATOR V3.05

Hebt u vragen over de Emulator,
of wilt u hem bestellen, dan kunt u schrijven aan:
Gerton Lunter, P.O. Box 2535, 9704 CM GRONINGEN. (Netherl.)

Hebt u echter haast dan gaat het sneller via:

Brian Gaff, address: BG Services
62 Roebuck Road
CHESSINGTON KT9 1JX
Great Britain

DRUKWERK

REACTIE-ADRES:

J.W. KONING
MIEDEN 5

9866 TM LUTJEGAST

tel: 0594-512807

